

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dîtîqa (nouum) ḥadāta (testamentum)

Parisiis, 1584

Cap. XVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39367

discipuli eius ei dicunt in via fatigati deficiant ne
 דלמא נעופון באורחא : אמרין ליה תלמידוהי
 vniuersam hanc turbam vt saturemus panes in deserto nobis essent vndenam
 אוימנא אית לן בחורבא לחמא דנסכע כנשא הנא בלה :
 septem ei dicunt vobis sunt panes quot Iesus illis dixit
 אמר להון ישוע כמא לחמין אית לבון אמרין לה שבעא
 sup vt discumberent turbis & praecepit minutos pisces & paucos
 וקליל גוננא דקרקא : ופקד לכנשא דנסתמכון על
 & gratias egit & pisces panes septem illos & accepit terram
 ארעא : ושקל להגון שבעא לחמין ולגוננא ושבת
 turbis dederit & discipuli discipulis suis & dedit & fregit
 וקצנא ויהב לתלמידוהי ותלמידה ויהבו לכנשא :
 plenas fragmentorum reliquias & tulerūt & saturati sunt omnes & comederūt
 ואכלו כלהון וסבעו ושקלו תורתא דקצנא מלא
 quatuor fuerunt q comederunt verò illi sportas septem
 שבעא אספרדיין : הגון דין דאכלו הוין הו ארבעא
 turbas dimississet & cum & pueros mulieres prater virorū millia
 אלפין גברא כטר מן נשא וטליא : וכד שרא כנשא
 Magedan in fines & veait in nauim ascendit
 סלק לאלפא ואתא לתחומא דמגדו :
 16 Caput
 קפלאון יו

ne deficiant in via.
 33 Et dicunt ei discipuli, Vnde ergo nobis in deserto panes tan'tos, vt saturemus turbam tantam?
 34 Et ait illis Iesus, Quot panes habetis? At illi dixerunt, Septem, & paucos pisciculos.
 35 Et praecepit turbæ vt discumberent super terram.
 36 Et accipiens septem panes, & pisces, & gratias agens, fregit, & dedit discipulis suis, & discipuli dederunt populo.
 37 Et comederunt omnes, & saturati sunt. Et quod superfuit de fragmētis, tulerūt septem sportas plenas.
 38 Erant autem qui manducauerunt, quatuor millia hominum, extra paruulos & mulieres.
 39 Et dimissa turba, ascendit in nauiculam : & venit in fines Magedan.

CAP. XVI.

signū ab eo & petebant eum tentantes & Sadducei Pharisei & accesserunt
 וקרבו פרישא ודוקיא מנסין לה ושאלין לה אתא
 eum illis & ait respondit verò ipse eis vt ostenderet celo de
 מן שמיא דנחוא אגון : הו דין עננא ואמר להון מא
 eclum enim rubet erit serenum vos dicitis vespere fuerit
 דהוא דמשא אמרין אנתון צחוא הו סמקת גיר שמיא :
 eclum enim rubet erit tempestas hodie vos dicitis & mane
 ובצפרא אמרין אנתון יומנא סתוא הו סמקת גיר שמיא
 vt diiudicatis vos nostis cæli faciem vultus acceptores triste
 כמיראית נסכי כאפא פרצופא דשמיא ידעין אנתון דתבכון
 vt discernatis vos nostis non huius temporis signa
 אתותא דוכננא הנא לא ידעין אנתון דתפרשון :

1 ET accesserunt ad eum Pharisei & Sadducei tentantes: & rogauerunt eum vt signum de celo ostenderet eis.
 2 At ille respondens, ait illis, Facto vespere dicitis, Serenum erit: rubicundum est enim cælum.
 3 Et manè, Hodie tempestas: rutilat enim triste cælum, Faciem ergo cæli diiudicare nostis: signa autem temporum non potestis?

μνησθησθε οτι ο ουρανός ομοιωθήσεται νεφέλαις 33 και λέγουσιν αυτοίς οι μαθηταί αυτοί, πόθεν ημείς εν ερημία δεσποί τισοσπι
 ουτε χροσταισιν οχλοσ τισοσπι τωσ ; 34 και λέγει αυτίσ ο Ιησούσ, ποσασ δεσποίσ εν ερημία, επίσ, & ολίγασ
 ιχθύασ. 35 και οκέλευσ τισ οχλοσ αίσασίνουσ δού τωσ λέω. 36 και λαλώσ τισ επίσ δεσποίσ εν τωσ
 ιχθύασ, δειχασίνουσ ελάσασ, & εδωκασ τισ μαθηταίσ αυτίσ οι δέ μαθηταί τωσ οχλοσ. 37 και εφασασ τισίσ
 εν ερημία δεσποίσ, εν ερημία τωσ αείλωσ δ' ουσ ούκ' κλασμάτωσ, επίσ ασυελδασ πληθείσ. 38 οι δέ εδισοίνοσ, υσασ
 τωσ φρασησίοσ αίσασ, χροσείσ γωσασφάτωσ εν τωσ δώτωσ. 39 και εδολώσασ τισ οχλοσ, οίεθε είσ τωσ πλοίσ, εν ηλίω
 οίε τ' αείωσ Μαγδαλά.

Κεφ. 16.

1 Καί προσεβόησαν οί Φαρισαιοί & Σαδδουκαιοί πειρασίζοντεσ, εσπρωτίσασιν αυτίσ σημείουσ ούκ' ουσ εν ερημία
 ουτε χροσταισιν αυτίσ. 2 ο δέ εδοκασίνοσ οίσ αυτίσ, ούτίασ εν ερημία, ελίγασ ιχθύασ. 3 και εφασασ τισίσ εν
 ερημία δεσποίσ, εν ερημία τωσ αείλωσ δ' ουσ ούκ' κλασμάτωσ, επίσ ασυελδασ πληθείσ. 38 οι δέ εδισοίνοσ, υσασ
 κρησίοσ τ' αείωσ εν ερημία ουσ εν ερημία δ' ουσ.

4 Generatio mala & adultera signum querit, & signum non dabitur ei, nisi signum Ione prophetæ. Et relictis illis, abiit:

5 Et cum venissent discipuli eius trans fretum, obliti sunt panes accipere.

6 Qui dixit illis, Intuemini, & caute à fermento Phariseorum & Sadduceorum.

7 At illi cogitabant inter se, dicentes, Quia panes non accepimus.

8 Sciens autem Iesus, dixit, Quid cogitatis inter vos modicæ fidei, quia panes non habetis?

9 Nondum intelligitis, neque recordamini quinque panum, & quinque millium hominum, & quot cophinos sumpstistis?

10 Neque septem panum, & quatuor millium hominum & quot sportas sumpstistis.

11 Quare non intelligitis quia non de pane dixi vobis, Caute à fermento Phariseorum & Sadduceorum?

12 Tunc intellexerunt quia non dixerit cauendum à fermento panum, sed à doctrina Phariseorum, & Sadduceorum.

13 Venit autem Iesus in partes Cesareæ Philippi: & interrogabat discipulos suos, dicens, Quæ me dicunt homines esse, filium hominis?

non & signum querit signum & adultera mala generatio & abicit illos & reliquit prophetæ Ione signum nisi ei dabitur
מתיבא לה אלא אן אתה דיונן נביא ושבק אנון ואנון;
secum vt acciperent, obliti sunt trans fretum discipuli eius venissent & cum
fermento à caute videte eis dixit, verò ipse panes
להמא: הו דין אמר להון חזון אודהרו מן חמירא
apud se cogitabant verò illi & Sadduceorum Phariseorum
דפרישא ודודוקיא: הנון דין מתרעין הו בנפשחון
eis & dixit cognouit verò Iesus accepissent non quia panes & dicebant
ואמרין דלחמא לא נסבון: ישוע דין ידע ואמר להון
quia panes fide pufilli apud vos vos cogitatis quid
מנא מתחשבין אנתון בנפשכון ועורוי הימנותא דלחמא
non intelligitis nunc vsque non accepistis non
לא שקלתון: לא עד מא להשא אסתכלתון לא
& quot millium quinque panum quinque illorum etis memores
עדהין אנתון להנון חמשא לחמין דחמשא אלפין וכמא
quatuor panum septem illorum neque sustulistis cophinos
קופינין שקלתון: ולא להון שבעא לחמין דארבעא
intelligitis non quomodo sustulistis sportas & quot millium
אלפין וכמא אספריון שקלתון: איכן לא אסתכלתון
à vt caueretis sed vobis lectus pane de sum quia non
דלא הוא על לחמא אמרת לבון אלא דהזדהרון מן
dixit qa non intellexerūt tunc & Sadduceorū Phariseorum fermento
חמירא דפרישא ודודוקיא: חידין אסתבלו דרא אמר
Phariseorum doctrina à sed panum fermento à vt cauerent
דנדהרון מן חמירא דלחמא אלא מן וילפנא דפרישא
& Sadduceorum
ודודוקיא:

6

7

8

9

10

11

12

13

14

4 γενιά πονηρά & μαρμαίλις σημεῖον ἐπιζητεῖ· ἡ σημεῖον ἢ δοθεῖσθε αὐτῷ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ιωνᾶ τὸ ἐν τῷ πνεύματι
& καταλιπὼν αὐτοὺς ἀπῆλθεν. 5 καὶ ἐλθόντις οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πῆγρον, ἐπιλάθοντο τὰ ἄρτια λαβεῖν.
6 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, ὁ ἐσπῆ ἢ προσέλατὸν τὸ πῆγρον τῆς ζυμῆς ἢ τῆς φαρμακείας; 7 οἱ δὲ
διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς, λέγοντες, ὅτι ἄρτια ἢ ἐλάβετο. 8 τοῖς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς, τὸ εἶναι λογίζεσθαι ὅτι
ἑαυτοῖς, ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς ἢ ἐλάβετο; 9 ἐπινοεῖτε, ὅτι μὴ μόνον ἐστὶν τὸ πῆγρον τῆς ζυμῆς ἢ τῆς φαρμακείας,
& τῆς καφίνου ἐλάβετο; 10 ἢ δὲ τίς ἐστὶν ἄρτια τῆς βραμνηλασίας, ἢ τῆς σαυτελάδας ἐλάβετο;
11 πῶς ἢ νοεῖτε ὅτι ἢ ἐστὶν ἄρτια τῆς ζυμῆς ἢ τῆς φαρμακείας ἢ τῆς σαυτελάδας; 12 τίς ἂν σιωπᾷ ὅτι εἰ τι προσέλατὸν τὸ πῆγρον τῆς ζυμῆς ἢ τῆς φαρμακείας, ἀλλ' ὅτι τὸ πῆγρον τῆς φαρμακείας ἢ τῆς
σαυτελάδας. 13 ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου, ἠρώτα τίς μαθηταὶς αὐτοῦ, λέγοντι,
τίς με λέγουσιν οἱ ἄλλοι ἐν τῷ κόσμῳ τῷ αἰσθητῷ;

alij Baptista qd̄ is Ioh̄nes q̄ dic̄t̄ sunt dicunt verò illi
הנון דין אמרו אית דאמרין דיוחנן מעמדנא אחרנא
prophetis ex vnus aut Ieremias & alij Elias verò
דין אליה ואחרנא ארמיא או חד מן נביאי:

respondit q̄ ego sim vos dicitis quem autem vos illis dixit
אמר לחון אנתון דין מנו אמרין אנתון דאיתי: ענא

viuentis Dei filius Christus es tu & dixit Ceph̄as Simon
שמעון כאפא ואמר אנתו הו משיחא ברה דאלהא היא:

quia caro Ionz filius Simon beatus es ei & dixit Iesus respondit
ענא ישוע ואמר לה טוביך שמעון ברה היונא דבסרא
ego etiam q̄ est in celis pater me⁹ sed tibi reuelauit non & sanguis
ודמא לא גלמא לך אלא אכי דבשמיא: אף אנא

ædificabo petram hanc & super Petrus es quia tu tibi ego dico
אמר אנא לך דאנתו הו כאפא ועל הדא כאפא אכניא
claves dabo tibi praualebunt ei non inferi & portæ eccl̄esiæ meâ
לעדתי ותרעא דשיל לא נחסנונה: לך אתל קלידא

erit in terra ligaueris quod & omne cælorum regni
דמלכותא דשמיא וכל מדס דתאסור בארעא נהוה
in celis solutum erit in terra solueris & quod in celis ligatum
אסיר בשמיא ומדס דתשרא בארעא נהוא שרא בשמיא:

quia ipse esset dicerent non vt cuiquam discipulis suis præcepit tunc
הידין פקר לתלמייהויה דלאנש לא נאמרין דהויו
Christus

משיחא!

Pentecosten post secundæ in sabbatho vnus

דוד בשבטא דתרין דבתר פנטיקוסטי

esset quod futurû discipulis suis ostendere Iesus cepit tunc & ex
ומן הידין שרי ישוע למחוויו לתלמידויה דעתיד הו

facerdotû principib⁹ & à seniorib⁹ à pateretur & multû in Ierusalē vt irer
דנאול לאורשלם וסגני נחש מן קשישא ומן רבי כהנא

& ph̄dens eum resurgeret tertia & die & occideretur & scribis
וספרא ונתקטל וליונא דתלתא נקום: דרבכרה

hoc tibi ne sit Dn̄e mi tibi ppitius esto & dixit illû increpare & cepit Ceph̄as
כאפא ושרי למכאא בה ואמר הם לך מרי דתהוא לך אדהו:

14 At illi dixerunt, Alij Ioannem Baptistam, alij autem Eliam, alij verò Ieremiam, aut vnum ex prophetis.

15 Dicit illis Iesus, Vos autem quem me esse dicitis?

16 Respondens Simon Petrus dixit, Tu es Christus Filius Dei viui.

17 Respondens autem Iesus, dixit ei, Beatus es Simon Bar-Iona: quia caro & sanguis non reuelauit tibi, sed Pater meus, qui in cælis est.

18 Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo ecclesiam meam, & portæ inferi non praualebunt aduersus eam.

19 Et tibi dabo claves regni cælorum. Et quodecunque ligaueris super terram, erit ligatum & in cælis: & quodecunque solueris super terram, erit solutum & in cælis.

20 Tunc præcepit discipulis suis vt nemini dicerent, quia ipse esset Iesus Christus.

21 Exinde cæpit Iesus ostendere discipulis suis, quia oporteret eum ire Ierôsolymanam, & multa pati à Senioribus & Scribis & principibus Sacerdotum, & occidi, & tertia die resurgere.

22 Et assumens eum Petrus, cæpit increpare illum, dicens, Absit à te Domine: non erit tibi hoc.

14 οι δε ειπον, οι μὲν Ιωαννην τον βαπτιστην· αλλοι δε, Ηλιας· ἑτεροι δε Ιερειμιας, η̄ ενα των προφητων.
15 λεγει αυτοις, ῡμεις δε τινα με λεγετε; 16 απαντων δε Σιμων Πετρος, ειπε, συ ει ο χριστος, ο υιος του θεου του ζωντος. 17 και απαντων ο Ιησους ειπεν αυτου, μακαριος ει Σιμων βαρ Ιωνα, οτι σαρξ και αιμα ου αποκάλυψεν σοι, ῡ αλλ' ο πατηρ μου ο εν τω ουρανο. 18 και εγω δε σοι λεγω, οτι συ ει Πετρος, και ἐπι τω αυτω θεμελιον θεσπισω, και οτι οτι αντιστοιχησιν αυτωι. 19 και δωσω σοι κληεις των βασιλειων του ουρανου· οτι οτι αντιστοιχησιν αυτωι. 20 και εγω δε σοι λεγω, οτι οτι αντιστοιχησιν αυτωι. 21 και εγω δε σοι λεγω, οτι οτι αντιστοιχησιν αυτωι. 22 και εγω δε σοι λεγω, οτι οτι αντιστοιχησιν αυτωι.

h

23 Qui conuersus, dixit Petro, vade post me Satana, scādalum es mihi: quia non fapis ea quæ Dei sunt, sed ea quæ hominum.

24 Tunc Iesus dixit discipulis suis, Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me.

25 Qui enim voluerit animam suam saluam facere, perdet eam, qui autem perdidit animam suam propter me, inueniet eam.

26 Quid enim prodest homini, si mundum vniuersum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur? Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua?

27 Filius enim hominis venturus est in gloria Patris sui cum angelis suis: & tunc reddet vnicuique secundum opera eius.

28 Amen dico vobis, sunt quidam de his stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant Filium hominis venientem in regno suo.

CAP. XVII.

1 Et post dies sex assumpsit Iesus Petrum, & Iacobum, & Ioannem fratrem eius, Et duxit illos in montem excelsum seorsum:

satana post me tu abi Cephe & dixit conuersus est verò ipse 23 הו דיין אתפני ואמר לכאפא זול לך לבמתי סטנא sed quæ Dei sunt tu cogitas quia non mihi es offendiculum תוקלתא את לידא מתרעא את דאלהא אלא

voluerit quisquis discipulis suis Iesus dixit tunc hominis q̄ sunt filioru 24 רבני נשא ו הידין אמר ישוע לתלמידוהי מן דעבא post me & veniat crucē suā & tollat semetipsum abneget post me venire דנאתא כתרי נכפר בנפשע ונשקול זקיפה ונאתא בתרי; perdiderit & quisq; perdet eā animā suā saluā facere enim voluerit quisq; 25 מן דעבא ניר דנחא נפשעה נובדיה ומן דנובר si hominis filius lucretur enim quid inueniet eā ppter me animā suam נפשה מטלתי נשכחיה ו 26 מנא ניר נהנא בר נשא אן dabit quam aut defecū patiatur & animę suę acqrat vniuersum mundū עלמא כלרה נקנא ונפשעה נחסר או מנא נתל

hominis filius enim est futurum, animę suę cōmutionē hominis filius 26 מנא ניר נהנא בר נשא אן dabit quam aut defecū patiatur & animę suę acqrat vniuersum mundū עלמא כלרה נקנא ונפשעה נחסר או מנא נתל

hominis filius enim est futurum, animę suę cōmutionē hominis filius 26 מנא ניר נהנא בר נשא אן dabit quam aut defecū patiatur & animę suę acqrat vniuersum mundū עלמא כלרה נקנא ונפשעה נחסר או מנא נתל

hominis filius enim est futurum, animę suę cōmutionē hominis filius 26 מנא ניר נהנא בר נשא אן dabit quam aut defecū patiatur & animę suę acqrat vniuersum mundū עלמא כלרה נקנא ונפשעה נחסר או מנא נתל

hominis filius enim est futurum, animę suę cōmutionē hominis filius 26 מנא ניר נהנא בר נשא אן dabit quam aut defecū patiatur & animę suę acqrat vniuersum mundū עלמא כלרה נקנא ונפשעה נחסר או מנא נתל

hominis filius enim est futurum, animę suę cōmutionē hominis filius 26 מנא ניר נהנא בר נשא אן dabit quam aut defecū patiatur & animę suę acqrat vniuersum mundū עלמא כלרה נקנא ונפשעה נחסר או מנא נתל

hominis filius enim est futurum, animę suę cōmutionē hominis filius 26 מנא ניר נהנא בר נשא אן dabit quam aut defecū patiatur & animę suę acqrat vniuersum mundū עלמא כלרה נקנא ונפשעה נחסר או מנא נתל

hominis filius enim est futurum, animę suę cōmutionē hominis filius 26 מנא ניר נהנא בר נשא אן dabit quam aut defecū patiatur & animę suę acqrat vniuersum mundū עלמא כלרה נקנא ונפשעה נחסר או מנא נתל

hominis filius enim est futurum, animę suę cōmutionē hominis filius 26 מנא ניר נהנא בר נשא אן dabit quam aut defecū patiatur & animę suę acqrat vniuersum mundū עלמא כלרה נקנא ונפשעה נחסר או מנא נתל

hominis filius enim est futurum, animę suę cōmutionē hominis filius 26 מנא ניר נהנא בר נשא אן dabit quam aut defecū patiatur & animę suę acqrat vniuersum mundū עלמא כלרה נקנא ונפשעה נחסר או מנא נתל

23 ὁ δὲ σατανᾶς εἶπεν τῷ Πέτρῳ, ὕπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ, σκᾶνδάλον μου εἶ: ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τῶ θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶ ἀνθρώπων. 24 τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, εἰ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀποκριθεὶς ἀπολείπει ἑαυτὸν, καὶ ἀρᾶται τὸ σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. 25 ὁ ὅς ἀρᾶται τὸ σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀρᾶται τὸ σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι, ὁὐκ ἔσται ἐν ἑαυτῷ ἀπολέσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀλλὰ ἐμεῖς, θύρασει αὐτοῦ. 26 ἢ τίς θέλει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σώσει, ἀλλὰ ἐμεῖς, θύρασει αὐτοῦ. 27 μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐρχεσθαι ἐν δόξῃ καὶ ἐν δόξῃ αὐτοῦ, καὶ ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς ἐργάσει αὐτόν. 28 ἀμὲν λέγω ὑμῖν, εἰσὶν οἱ τῶ θεοῦ ἐστηκότων, οἵτινες ὁ μὴ βύβωσινται διαδάτου, ἕως ἀποδώσει τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἵνα δοῦναι αὐτοῖς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ.

Κεφ. ιζ'. 1 Καὶ μετὰ ἡμέρας ἕξ ἀπέστραψε αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἔδραξεν αὐτοὺς ἕως ὄρους ὑψηλοῦ καὶ ἰδοῦσα.

